

Joutsan Vihreät, valtuuston kokous 7.9.2026

Ryhmäpuheenvuoro päiväkodin rakentamisesta

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja viranhaltijat, arvoiset kuntalaiset,

on hienoa, että pääsemme valtuustossa avaamaan syyskauden merkittävällä, tulevaisuuteen katsovalla ja kuntamme vetovoimaisuutta ja elinvoimaa kasvattavalla päätöksellä. Uuden päiväkodin rakentaminen on merkittävä satsaus perheiden, lasten ja myös varhaiskasvatuksen henkilöstön hyvinvointiin, ja antaa tärkeän signaalin: Joutsa on elinvoimainen, lapsiperhemyönteinen kunta, joka arvostaa perheitä ja varhaiskasvatuksen henkilöstön työtä ja haluaa - ja voi - tarjota lapsille hyvinvointia ja henkilöstölle toimivat, nykyaikaiset työtilat.

Tänään tehtävässä päätöksessä ei ole kyse vain rakennuksesta. Kyse on siitä, millaisen viestin annamme lapsiperheille, työntekijöille ja tuleville muuttajille. Uskallammeko investoida kunnan tulevaisuuteen vai viestimmekö, että lapsiperheiden palveluista voidaan ensimmäisenä tinkiä? Lapsiperheet eivät tee muuttopäätöksiä vain tonttien tai luonnon perusteella. He katsovat, löytyykö kunnasta koulu, päiväkotit, harrastuksia ja turvallinen kasvuympäristö. Laadukas päiväkotit on konkreettinen viesti siitä, että kunta uskoo tulevaisuuteensa.

Jos haluamme pitää Joutsan elävänä kuntana, tarvitsemme toimivat koulut, päiväkodit ja arjen palvelut. Ilman niitä ei synny vetovoimaa, eikä ilman vetovoimaa synny uusia asukkaita. Meidän visiossamme Joutsa ei ole ”viimeinen sammuttaa valot” -tyyppinen kuoleva kunta vaan elinvoimainen paikka, jossa perheet voivat elää hyvää elämää.

Päiväkodin rakentaminen ei ole ristiriidassa vastuullisen taloudenpidon kanssa. Päinvastoin: kyse on ennakoivasta, pitkäjänteisestä ja kunnan elinvoimaa vahvistavasta investoinnista. Taloudellinen vastuullisuus ei ole sitä, että jätämme välttämättömät investoinnit tekemättä. Taloudellinen vastuullisuus on sitä, että teemme oikeat investoinnit oikeaan aikaan ja minimoimme kalliit hätäratkaisut myöhemmin.

On hyvä muistaa, että huonot tilat maksavat myös. Nykyiset tilat ovat osittain vanhat, hajallaan ja epäkäytännölliset, ja niiden ylläpito voi tulla pitkällä aikavälillä kalliiksi. Jos varhaiskasvatuksen yksiköt sijaitsevat hajallaan, ei saada synergiaetuja mm. ryhmien tilapäisen yhdistämisen ja henkilöstön joustavan sijoittelun suhteen.

Vastustajat usein katsovat vain uuden rakennuksen hintalappua, mutta vertailuun pitäisi ottaa myös:

- nykyisten tilojen korjaus- ja ylläpitokustannukset
- mahdolliset väistötilat
- henkilöstön työajan tehottomuus hajanaisissa tiloissa
- sisäilma- ja turvallisuusriskit
- riski siitä, että investointia lykätään ja hinta nousee myöhemmin.

Jos päädyttäisiin hylkäämään uusi päiväkotihanke, mikä olisi tämän vaihtoehdon hinta? Ei riitä, että vain sanotaan uuden päiväkodin maksavan paljon. Pitää myös kertoa, mitä maksaa se, että emme rakenna. Jos uutta päiväkotia ei rakenneta, nykyisiä vanhoja ja hajallaan sijaitsevia tiloja on edelleen kunnostettava ja ylläpidettävä. Henkilöstöä ei voida sijoitella tehokkaasti. Pätevää ja osaavaa henkilöstöä ei ehkä lainkaan saada, kun työskentelytilat eivät ole toimivat. Ja jos varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä kuitenkin säilyy nykyisellään tai hieman nousee, joudutaan tekemään hätäratkaisuja sijoittamisen suhteen tai myymään perheille eioota. Silloin moni lapsiperhe tai sellaiseksi aikova äänestäne jaloillaan.

Päiväkoti ei ole vain paikka, johon lapsi viedään vanhempien työpäivän ajaksi, vaan osa lapsen kasvun ja oppimisen polkua. Laadukas varhaiskasvatus tukee lasten kehitystä ja perheiden hyvinvointia jo ennen koulun alkua ja ehkäisee ongelmia, joiden hoitaminen tulee myöhemmin paljon kalliimmaksi. Siksi varhaiskasvatuksessa tulee olla niin paljon tilaa, että paikka voidaan nopealla aikataululla osoittaa lapsen edun sitä vaatiessa. Nykytilanteessa varhaiskasvatuspaikkaa ei ole aina voitu tarjota, vaikka lapsen ja perheen etu olisi sitä nopeasti vaatinut. Ennakoiva ja ajallaan annettu tuki lapsiperheille tulee kuitenkin tutkitusti edullisemmaksi kuin lastensuojelun viimesijaiset toimet.

Päiväkoti on myös tasa-arvokysymys, sillä laadukas varhaiskasvatus tasaa lasten valmiuksia koulun aloitukseen. Perheillä on edelleen mahdollisuus valita, miten järjestää pienten lasten hoito. Kun tarjolla on laadukasta varhaiskasvatusta toimivissa tiloissa ja asiantuntevan henkilöstön voimin tarjoava päiväkotia, vanhemmat voivat halutessaan hyvillä mielin palata työelämään, vaikka lapsi on vielä pieni. Jos kunnassa ei ole saatavilla hyviä päiväkotipaikkoja, perheiden valinta ei välttämättä ole se, että lapsia hoidetaan kotona, vaan se, että lapsia ei ylipäätään hankita, tai että perheen lapsimäärä jää toivottua alemmaksi.

Uuden päiväkodin rakennushanke on ollut vireillä jo useamman vuoden ajan. On tehty selvityksiä ja suunnitelmia, arvioitu lapsimääriä ja mitoistusta, ja järjestetty kuntalaisten kuulemistilaisuus, jonka seurauksena päiväkodin rakennuspaikkaa vaihdettiin. Päiväkotia ei siis rakenneta kiireellä, kuten on väitetty. Päiväkodista ei myöskään rakenneta liian suurta, eikä olla myöskään rakentamassa valmiiksi liian pientä päiväkotia. Varhaiskasvatuksen mitoistusta on varhaiskasvatuksen päällikkö Julia Kyöstiä hienosti selventänyt Joutsan Seudun viime viikon kirjoituksessaan. Rakentamista on valmisteltu huolella, suunnitelmat on laadittu ammattitaidolla, kuntalaisia on kuultu ja luottamushenkilöt ovat osallistuneet suunnitteluun ja päässeet vaikuttamaan hankkeeseen. Nyt on aika ryhtyä toimeen! Joutsan Vihreä valtuustoryhmä esittää P2V Rakennus Oy:n tekemän tarjouksen hyväksymistä.